

ՓՆՏՈՒՆ ՈՒՐԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Կար ու չկար փոքրիկ իշխանուհի մը կար: Այս իշխանուհին կ'ապրէր հսկայ ու գեղեցիկ պալատի մը մէջ, որուն մէջ կար ամէն բան, որ կը փափաքէր ու ինչ որ ցանկար, արագօրէն կը տիրանար անոր: Ան ուներ բազմատեսակ խաղալիքներ, նորագոյն զգեստներ ու մե՛ծ պաստառով համակարգիչ...

Հակառակ այս բոլոր ունեցուածքներուն, փոքրիկ իշխանուհին տեսական տխուր, զգուած ու ինքզինք միևնա՛կ կը զգար: Իսկ երբ իր սենեակի պատուհանին կը մօտենար ու կը տեսներ, թէ ինչպէս փոքրիկները փողոցը կը վազվզեն, կը խաղան, կը զարմանար անոնց ուրախութեան ու անվերջ խնդուքներուն ի տես:

Փոքրիկ իշխանուհին պատասխան չգտնելով իր մտքին մէջ դարձած հարցումներուն, որոշեց իր ստնտուին հարց տալ, թէ ինչո՛ւ իրեն տարեկից փոքրիկները միշտ ուրախ են, իսկ ինք՝ միշտ տխուր: Արդեօք ի՞նչը թոյլ պիտի տար, որ ինքն ալ ուրախանար ուրիշ փոքրիկներու նման:

Թիւ 18
ՄԱՅԻՍ Ա. 2022

Ստնտուն շատ շուարած էր իրեն ուղղուած հարցումին պատասխանը մտածելով: Ան կը խորհէր, որ եթէ փոքրիկ իշխանուհին այս շքեղ պալատէն դուրս գայ ու պարզ, հանգիստ հագուստներով միւս փոքրիկներուն հետ խաղայ, ինք ալ ուրախ պիտի ըլլայ անոնց պէս: Սակայն, այս բոլորը մտածելով ստնտուն չկրցաւ բառ մը արտասանել ու նախընտրեց լուռ մնալ ու դարձեալ ճարի մը մասին մտածել... բաւական խորհելէ ետք անոր աչքը գրաւեց փոքրիկ իշխանուհին հագած կօշիկը ու ըսաւ.

- Գտա՛յ լուծումը: Եկո՛ւր փորձենք փնտռել գիւղին ամենէն ուրախ փոքրիկը: Իսկ երբ գտնենք զինք, այն ժամանակ կրնաս անոր կօշիկը հագուիլ ու դուն ալ իրեն պէս երջանիկ ըլլալ...:

Փոքրիկ իշխանուհին շատ սիրեց այս գաղափարը ու համամիտ գտնուելով պալատին բոլոր սպասաւորներէն խնդրեց գիւղին ամենէն երջանիկ փոքրիկը գտնել:

Մինչ փնտռտուրը ընթացքի մէջ էր, փոքրիկ իշխանուհին անհամբեր կը սպասէր գիտնալու, թէ ո՞վ էր գիւղին ամենէն ուրախ փոքրիկը... արդեօք ի՞նչ ձեւ ուներ անոր կօշիկը... արդեօք ի՞նչ գոյն էր... վստահ նորածեւութեան հետեւող անձ մըն էր ու անոր կօշիկը գեղեցիկ էր տարբեր ըլլալու էր...

Կ'անցնին օրեր ու շաբաթներ: Սպասաւորները երկա՛ր կը փնտռէն գիւղին ամենէն երջանիկ փոքրիկը: Փոքրիկ իշխանուհին ալ անհամբեր կը սպասէր: Ու... վերջապէս կը գտնէն...

Ստնտուն կը մօտենայ փոքրիկ իշխանուհին ու կ'ըսէ.

-Երկու լուր ունիմ: Մեկը՝ ուրախ, իսկ միւսը՝ տխուր:

Փոքրիկ իշխանուհին կը նախընտրէ ուրախ լուրը լսելով սկսիլ ու ստնտուն կը շարունակէ.

-Ուրախ լուրը այն է, որ մենք գտանք գիւղին ամենէն երջանիկ փոքրիկը: Իսկ տխուր լուրը՝ որ այս փոքրիկը կօշիկ չունի...

ԹԻՒԵ ՊԱՏՐԱՍՏԵՆՆԵՐ՝ ՄԱՐՏԻՆԻ ԱՇԽԱՆՆԵՐ, ՇԱՀՆԵՆԻ, ՆԱԿՐԱՍԱՐՈՒՆՆԵՐ՝ ՈՒՅՅՈՒ ԲԵՐՈՒՇԵՆՆԵՐ

Գունաւորէ՛ հետեւեալ պատկերը:

ՄԻ՛ ԸՍԵՐ

Կանաչ
Պահտուիլ
Նստիր
Գործս վերջացայ
Ինծի է

ԱՅԼ ԸՍԷ՛

Կանաչ
Պահուըտիլ
Նստէ՛
Գործս աւարտեցի
Իմս է

Կրնա՞ս լուծել:

3+2=		4
1+5=		6
2+2=		5

Օգնէ՛ մայրիկին՝
գտնելու տան ճամբան:

ՈՍԿԻԻ ԿԱՐԱՍԸ

Յովհաննես Թումանյան

Ես մեր ծերերեն լսած եմ, մեր ծերերը՝ իրենց պապերեն, անոնց պապերն ալ՝ իրենց մեծերեն, թե ժամանակին կար աղքատ հողագործ մը, որ ուներ օրավար մը հող ու գոյգ մը եզ:

Ձմեռը այս աղքատ հողագործին եզները կը սատկին: Գարնան, երբ կու գայ վարուցանի ժամանակը, ան եզ չ'ունենար որ հերկէ, ուստի հողը վարձով կու տայ իր դրացիին:

Երբ այս դրացին հողը կը հերկէ, խոփը կը հանդիպի արգելքի մը: Երեւան կ'ելլէ կարաս մը, մէջը լեցուն ոսկի:

Եզները լծուած կը պահէ, կը վազէ դէպի գիւղ՝ հողատիրոջ մօտ:

-Յէ՛յ, աչքդ լոյս,- կ'ըսէ դրացին,- հողդ մէջէն կարաս մը ոսկի դուրս ելաւ, եկո՛ւր տար:

-Չէ՛, եղբա՛յր, այդ ի՛մս է է,- կը պատասխանէ հողատերը,- հողի վարձը դուն տուած ես, դո՛ւն կը հերկես,

այդ հողէն ի՛նչ ալ ելլէ, քուկդ է. ոսկի ելած է, թող ոսկի ըլլայ, դարձեալ քո՛ւկդ է:

Երկուքը կը սկսին վիճիլ. մէկը կ'ըսէ «Զո՛ւկդ է», միւսը՝ «Չէ՛, քո՛ւկդ»: Վեճը կը տաքնայ, գիրար կը ծեծեն: Կ'երթան թագաւորին մօտ գանգատելու:

Թագաւորը հագիւ լսած կարաս մը ոսկիի անունը՝ աչքերը չորս կը բանայ: Կ'ըսէ.

-Ո՛չ քուկդ է, ոչ ալ անոր. իմ հողիս մէջէն կարասով ոսկի ելած է՝ ի՛մս է:

Թագաւորը իր մարդոցով կ'երթայ, որ հանէ ոսկին ու բերէ: Կ'երթայ, կարասին բերանը բանալ կու տայ. զարմանքով կը տեսնէ, որ կարասը լեցուած է ո՛չ թէ ոսկիով, այլ՝ օճերով...

Չարհուրած ու կատաղած ետ կու գայ, կը հրամայէ, որ պատժեն տգէտ գիւղացիները, որոնք համարձակած էին զինք խաբել:

-Չէ՛, թագաւորը ողջ մնայ,- կը գոռան խեղճերը,- ինչո՞ւ մեզ կը սպանես, լաւ չես տեսած, այնտեղ օճ չկայ, ոսկի՛ է, ոսկի՛:

Թագաւորը նոր մարդիկ կը դրկէ, որ երթան ստուգեն: Մարդիկը կ'երթան, ետ կու գան, կ'ըսեն թէ իսկապէս ոսկի է:

-Վա՛հ,- կը զարմանայ թագաւորը ու կ'ըսէ,- երեւ լաւ չտեսայ, կամ տեսածս այդ կարասը չէր: Ոտքի կ'ելլէ ու կը մեկնի արագ:

Կարասը կը բանայ, կը տեսնէ դարձեալ, որ օճերով լեցուն է:

-Այս ի՛նչ հրաշք է, ի՞նչ է ասոր իմաստը, չեմ հասկնար:

Թագաւորը կը հրամայէ, որ հաւաքեն իր երկրի իմաստունները:

-Ո՛վ իմաստուններ,- կ'ըսէ անոնց,- բացատրեցէ՛ք ինձի, այս ի՞նչ հրաշք է: Այս հողագործները իրենց հողին մէջ կարասով ոսկի գտած են: Երբ ես երթամ, կարասը բերնէ բերան օճ կը դառնայ, մինչ ասոնք որ երթան՝ ոսկիով լեցուն կ'ըլլայ: Այս ի՛նչ կը նշանակէ:

-Այս մեկին բացատրութիւն կրնանք տալ,- կ'ըսեն իմաստունները,- եթէ չես բարկանար. Կարասով ոսկին աղքատ հողագործներուն պարգեւ է՝ դրկուած իրենց ազնուութեան եւ արդար աշխատանքին համար: Երբ իրենք կ'երթան, իրենց արդար վարձը գանձելու կ'երթան ու միշտ ալ ոսկի կը գտնեն: Իսկ երբ դուն կ'երթաս, կ'երթաս ուրիշին բախտը յափշտակելու, այս պատճառով ալ ոսկիի փոխարէն օճ կը գտնես:

Թագաւորը կը ցնցուի, խօսք չի գտնէր պատասխանելու:

-Լա՛ւ,- կ'ըսէ,- ուրեմն հիմա որոշեցէ՛ք, թէ այդ երկուքէն որո՞ւ կը պատկանի գտնուած կարասը:

-Ի հարկէ, հողատիրոջը,- ձայն կու տայ հերկող գիւղացին:

-Չէ՛, հերկողին է,- կը միջամտէ հողատերը: Ու դարձեալ կը սկսին կռուիլ:

-Լա՛ւ, լա՛ւ, կեցէ՛ք,- կը միջամտեն իմաստունները,- ի՛նչ ունիք դուք՝ տղայ կամ աղջիկ:

Երեւան կու գայ, որ մէկը տղայ մը ունի, միւսը՝ աղջիկ մը:

Իմաստունները կը վճռեն, որ կռուողները իրենց աղջիկն ու տղան իրարու հետ պսակեն եւ անոնց տան այդ գտնուած ոսկին: Այս կարգադրութեան համաձայն կ'ըլլան բարի մարդիկը եւ կ'ուրախանան: Կռիւղ վերջ կը գտնէ, կը սկսի հարսանիքը, որ եօթը օր եօթը գիշեր կը տեւէ:

Կարասով ոսկին ալ, որ իբր պարգեւ դրկուած էր բարի գիւղացիներուն, կը նուիրեն իրենց զաւակներուն:

Բարին մեզի հետ ըլլայ, իսկ չարը՝ այդ ազահ թագաւորին:

ԱՐԻՆ ԵՒ ՍԻՐՏ

Մեր սիրտը մտաւորապէս բռունցքի մը մեծութիւնը ունի: Ան կը գործէ ջրհանի մը պէս, որ յառաջ կը մղէ 4-5 լիթր արիւն: Արիւնը կարմիր հեղուկ մըն է, որ սննդական նիւթերը եւ թթուածինը կը տանի մեր մարմնին բոլոր կողմերը: Նոյնպէս, ան կը հաւաքէ արտաքսումները եւ զանոնք կը հասցնէ գործարաններուն, որոնց պաշտօնն է զանոնք արտաքսել:

ԿԱՐՄԻՐ ԳՆՂԻԿՆԵՐ

Կարմիր գնդիկները ունին երկաթ պարունակող նիւթ մը, որուն միջոցաւ անոնք թթուածինը կը հասցնեն մարմնին բոլոր կողմերը:

ՃԵՐՄԱԿ ԳՆՂԻԿՆԵՐ

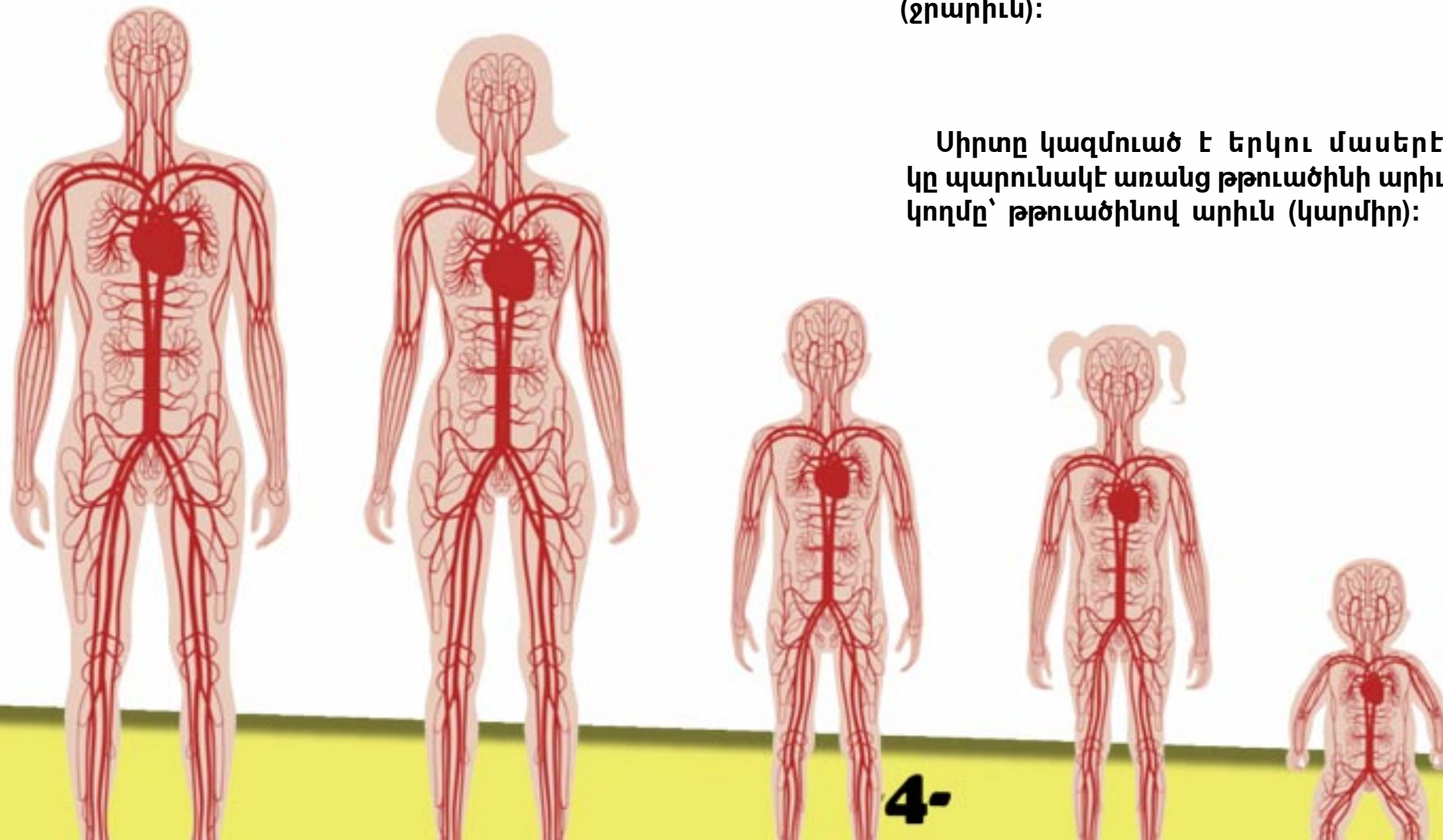
Ճերմակ գնդիկները թիւով աւելի նուազ են, քան կարմիր գնդիկները եւ կը ներկայացնեն արեան մարտիկները: Անոնք կը պայքարին ժահրերուն դէմ եւ կ'ոչնչացնեն զանոնք:

ԱՐԵԱՆ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Արիւնը կը բաղկանայ կարմիր ու ճերմակ գնդիկներէ եւ արեան խերեւէշներէ: Այս բոլորը կը լողան յստակ եւ դեղնորակ հեղուկի մը մէջ, որ կը կոչուի փլազմա (ջրարիւն):

ՍՐՏԻ ՉԱՐԿԵՐ

Չարկերակները կը բաբախեն կանոնաւոր ձեւով մեր սրտին կշռոյթին համաձայն: Չանոնք կրնանք զգալ վիզին եւ դաստակին վրայ:

Սիրտը կազմուած է երկու մասերէ: Սրտին աջ կողմը կը պարունակէ առանց թթուածինի արիւն (կապոյտ), իսկ ձախ կողմը՝ թթուածինով արիւն (կարմիր):